

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Nürnberg], 1. Okt. 1482

Chronica inserta

[urn:nbn:de:bsz:31-306723](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306723)

De sancto

Io efficiar xpiane. Quia si (vt dicitis) gaudium est angel
in celo super vno peccatore penitentem agente. actori puer
sionis nomine magna merces debet. Semel tamen mi
hi acquiesce. et sic meipsum saluabis. Illa igitur turam
aie illi? fortiter percutere cepit. Quod demum videns soci
is suis ait. videtis quomodo puella ista percussit quem nos
non potuimus permonere. Venite ergo et in eum fortiter
irruam? ex quo pergruum tempus inuenim? Lemens igitur
sanctus inuenit se tam fortiter captiuatum. quod et percipien
tia incitabat et salus vni? puella dyabolo suggerente
ipsum permovebat. lachrimis infusus. orationem se de
dit. in qua oratione obdormiens vidit se duci in quoddam
paratum decoris floribus exornatum. vbi folia arborum
dulcem sonum reddebant aura quoddam gratia agitata. et odor
mirrificus emanabat. vbi fructus visu speciosissimi et
gustu desiderabiles. vbi sedes posite erant auro et
gemis fabricate. lecti lucidi cum preciosissimis ornam
tis. aqua limpissime perfluentes. Dehinc in ciuitate
ipsum introduxerunt. cuius muri ex auro et obrizo er
rant que claritate mirabili refulgebat. vbi etherij
quoddam exercitus canticum quoddam auris mortalium non
audiuit. dictumque est. Iste est locus beatorum. Cum autem vi
ri vellet eum reducere. rogabat vt eum ibi manere per
mitteret. Qui dixerunt. Cum labore multo adhuc
venies huc. si tamen tibi vim inferre poteris. Deinde
ad loca teterrima ipsum duxerunt omni feditate plena
dictumque est. Iste est locus iniustorum. Cum autem euigilasset
pulchritudo illius puelle et ceterarum stercore fetidior
re ei videbat. Tunc cum maligni spiritus ad theodorum
redisset. et ipse eos exprobraret. dixit priusquam si
gno crucis signaret. super ipsum irruentes. fortiter ipsum
turbauimus? vt autem seipsum signo crucis muniret nos
persecutus est cum ira. Tunc theodorus cum rege ad eum in
tranit. sperans quod ei persuadere posset. sed predictus magus
captus est ab eo quem capere voluit. et ab eo puerus? ba
ptisima suscepit. et laudabilem vitam duxit. Rex igitur
desperans dimisit eum de consilio amicorum mediis regni
suis. Ille autem licet desertum tota mente desideraret. tamen pro
pter fidei dilatacionem ad tempus ipsum regnum suscepit. ac in
suis ciuitatibus templum et cruces erexit. et omnes ad christum
peruertit. Post autem tandem filij romorum et predicatores af
fensum perbeles. fidei christi receperunt. et baptismum suscipiens
et totum regnum filio suo dimittens ipse penitentiam opus
bus vacabat. Et post laudabilem vitam finiuit.
Iosaphat autem barachiam regem pernuccias pluri
es fugere. sed spem a populo captus vix tandem perualuit.
Cum ergo per desertum pergeret cuidam pauperi regalem ha
bitum dedit et ipse in pauperima veste remansit. Dyab
olus autem multas ei insidias parabat. Aliquam gladio
euaginato in eum irruerat et eum percutere minabatur ni
si desisteret. Aliquam in forma ferarum sibi apparebat
fregens et dixit mugitus emittens. Ille autem dicebat.
Dns mihi adiutor est non timebo quod faciat mihi homo
duobus igitur annis in heremo iosaphat vagabun

Delagio Fo. CLIX.

dus mansit. Nec barachiam inuenire potuit. Tandem spe
luncam inuenit et ante ostium stans dicebat. benedicte pater
benedicte. Cuius vocem barachiam audiens. exiit et oscula
tes feruentissime sese alterutrum amplexibus perstringe
bant nec satiare poterant. Retulit autem iosaphat bar
lachiam omnia que acciderant. et ille immensas gratias egit deo
Mansit autem ibidem multis annis in abstinentia mi
rabili virtute. Tandem perpletis diebus barachiam in pa
ce quieuit. circa annum domini. cccclxxx. Iosaphat igitur
in anno. xxv. regnum deserens. xxxv. annis he
remiticam laborem subiit. et sic multis clarus virtuti
bus in pace quieuit. et cum corpore iuxta barachiam positus
fuit. Quod audiens rex barachias illuc eum multo
exercitum venit. et corpora reuerentem assumens in ciuita
tem suam transtulit. Ad quorum tumultum miracula multa
fiunt.

Elagius papa mul

te sanctitatis fuit. ac in pontificatu lau
dabiliter se gerens. tandem plenius bonis opus
bus in pace quieuit. Non fuit autem iste pelagius predecessor
sancti Gregorius sed alius ante ipsum. Huic enim pe
lagio successit iohannes tertius. Iohanni successit bene
dictus. Benedicto pelagius. Pelagius gregorius. Te
pe igitur primi pelagij longobardi in italia venerunt.
et quod multi huius hystoriam ignorare possunt. ideo
etiam hic inferenda decreui. puti in hystoria longobar
dorum quam paulus longobardorum hystoriographus
compilauit. et in diuersis cronicis explanata ha
bet. Sens etenim quedam erat germanica pluri
mum populosa. que de littoribus oceani parte septen
trionali egressa cum de insula scandinavia per bellos
multa certamina diuersarumque terrarum circuitus
tandem panoniam tenuisset. ultra non audens procedere
sed sedem sibi ea perpetue habitacionis instituit. Hi pro
hunculi postea longobardi sunt appellati. Dum autem
adhuc in germania residerent. agilmund rex longobar
dorum. vii. pueros in piscinam a meretrice ad necan
dum. pietos inuenit. quos vno partu dicta meretrix edi
derat. Quos dum rex casu reptos cum hasta admira
ris reuolueret. Unus eorum hastam regis manu tenuit
it quem rex videns et stupens nutrum fecit. et lamissidem
vocaui. magnam eum futurum esse pernuccias. Qui tamen
perbitatis extitit. quod mortuo rege eum longobardi re
ge fecerunt. Per idem fere tempus. scilicet anno ab incarna
tione domini. cccclxxx. dum quoddam episcopus arrianus (vt ait entro
pius) quoddam nomine barbara baptizare volens diceret.
Baptizo te barbara in nomine patris per filium in spiritu sancto. fi
lium et spiritum sanctum. minorem partem per ostendere volens. subito aqua
disparuit et baptizandus ad ecclesiam confugit.
Per idem fere tempus floruit sanctus Medardus. gil
daldus frater vterini et vno die nati. vno die episcopus con
secrati. vno die mortui. vno die a christo assumpti.
An hoc tempus in quodam cronica dicitur circa annum domini

cccd. dñi intra gallias ariana heresis pullularet.
vnitas substãtie triũ psonaz euideti miraculo de
mõstrat vt ait sigilbert. Dñi cñ in vrbe yafacensi
millã eps celebraret. vidit tres guttas clarissimas
equalis magnitudis sup altare emissas q̄ simul d̄
fluentes in vnũ pũcte. gẽmã pulcherimã effece-
rũt. quã cũ i medio cuiusdã cruc̄ auree posuissent
alie gẽme q̄ merãt de ipã p̄tin̄ ceciderũt. Addidit
q̄z q̄ impijs obscura 7 mũdis clara videbat: 7 q̄
infirmis dabat sanitatẽ 7 adorãtibz crucẽ au ge-
bat deuotõz. ¶ **D**ñi at̄ lōgobardis bis q̄dã rex
perat noie albuin. vir q̄dẽ fortis 7 strẽnu. q̄ cũ re-
ge gebidanoz plũ gerẽs. ei exercitũ p̄tinuit. et re-
gẽ interfecit. q̄ p̄p̄tẽ filiũ p̄dicti regis occisi. q̄ sibi
in regnũ succellerat. i vltõz p̄tis sui p̄tra albuinũ
manu armata fortit. p̄cessit. q̄ quẽ albuin. exerci-
tũ suũ mouit 7 ipm supans interfecit. Filiamq̄ su-
am noie rosimũdã captiuã ducẽs i vxorẽ accepit
Sed 7 de capite ipi. regis sibi cupã panit quã ar-
gẽto circũcludẽs inde bibeat. In ill. at̄ diebz. Ju-
stin. mior impiũ gubnabat. qui quẽdã princeps
eunuchũ hẽbat. q̄ dicebat narses. viz q̄ndã no-
bilẽ 7 strẽnuũ q̄ p̄ gottbos (q̄ totã italiaz inuase-
rãt). p̄cedẽs. ipos supauit. 7 regẽ eoz totilas fla-
gellũ dei occidit. 7 vnũersã italiã paccatã reddi-
dit. Qui. p̄ magnis bñficijs magnã inuidiã p̄tu-
lit a romans. q̄ p̄p̄tẽ apud ipatorẽ falso accusa-
tus. a p̄fato ipatore deposit. e. Uxor q̄z ipatoris
noie sophia hanc p̄tumeliã sibi misit q̄ eũ cũ an-
cillis suis faceret filare 7 lanaz pensa dimidere. Ad-
hec vba narses rĩdit. Et ego talẽ telã tibi ordiri
p̄curabo. quã donec vixens deponere nõ valeb.
Neapolim igit narses secedẽs. longobardis mã-
dauit. vt paupria pannonie rura desererẽt. et ad
italie fertile solũ possidẽdũ p̄fluere. Qd̄ albu-
nus audiẽs p̄anoniã deseruit. 7 anno ab incarna-
tõẽ dñi q̄ngẽtesimo sexagesimo octauo. cũ longo-
bardis italiã intrauit. Erat aut̄ p̄suetudo eis lon-
gas barbas portare. Uñ cũ q̄dã vice (vt aiunt)
exploratores ad eos venire dẽrent. p̄cepit albu-
n. vt oẽs mlieres solutos crines circa mẽtũ circũ-
ducerẽt vt barbati hoies ab exploratoibz crede-
rent. Et inde lōgobardi a lōgis barbibus p̄ modũ
sũt vocati. Barda em̄ i eoz lingua barbã s̄abat
Alij dicũt q̄ cũ hunuli cũ bãdal pugnaturi eẽnt
7 ad q̄ndã q̄ hẽbat sp̄m. p̄phetie accessissent. vt p̄
eoz victoria exoraret. 7 eis bñdicẽt. d̄ p̄silio vro-
ris iuxta fenestrã in q̄ mane ad orientẽ orabat se
posuẽt. 7 mlieres circa mẽtũ capillos circũducẽ
d̄ eiusdẽ p̄silio p̄ceperũt. Cũ ḡ ille fenestrã apiens
eos vidisset exclamauit. q̄ sunt isti longobardi. et
vxor adiũxit sua. vt quibz nomẽ dederat victoriã
p̄donaret. Ingressi igit italiã om̄es pene ciuita-
tes ceperũt. cunctis bitatoibz interfectis. ¶ **D**apiã

at̄ tribz ãnis obsessã. tãdẽ ceperũt. Rex at̄ albuin.
iurauerat se oẽs xpianos occisurũ. Uñ cũ papiaz
intrare dẽret. equ. ei. aũ portã ciuitatis gressũ fi-
gens. quãtũcunq̄ calcantibz vigeret surgere nõ va-
lebat. quibz admonitõz cuiusdã xpiani rex iura-
mẽtũ mutauit. Mediolanũ ḡ longobardi ingres-
si. totã pene italiã intra breue spaciũ t̄pis s̄binga-
rũt. p̄ter romã 7 romãiliã q̄ romãilia ē vocata q̄si
altera roma. ex eo. s. q̄ rome sp̄ adhesisset. Cũ igit
rex albuinus vxorẽ esset. 7 q̄dã magnũ p̄mũuz
p̄passet. 7 ciphũ suũ quem de capite regis fecerat
asseru faciens. ex eo bibit. 7 vxorẽ suã nomine ro-
simũdã de eo bibere fecit dicẽs. Bibe cũ p̄ie tuo
Qd̄ cũ rosimũda didicisset. odiũ magnũ p̄ regẽz
cepit. Erat at̄ regi dux q̄dã q̄ q̄ndã comicellaz
regie carnalit̄ p̄gnoscebat. At regia absente rege
q̄dã nocte ancille sue cubiculũ intrãs. p̄dicto du-
ci ex p̄sona ipi. acille mãdauit. vt ad se illa nocte
dẽret accedere. Qui cũ v̄isset regiã p̄dicto duci
vice acille se supposuit. 7 post modũ dixit ei. Scis
q̄ sũ. Cui cũ se eẽ talẽ amicã suãm diceret. Illa ait
Requẽ. Sed sũ rosimũda. Lerte talẽ rẽ p̄petra-
sti. hodie q̄ aut albuinũ occides. aut albuini gla-
dio interbis. Uolo igit vt de ipõ viro meo q̄ pa-
trẽ meũ occidit. 7 de e. capite ciphũ sibi facies me
in ea bibere fecit. me dẽas vindicare. Cui ille non
accẽscẽs. aliũ se inuicẽre. p̄misit q̄ b̄ negociũ perpe-
traet. Uñ illa arma s̄trabẽs. spatã illi. q̄ erat ad
lectuli caput. ne tolli aut euaginari posset fortiter
colligauit. Dum ḡ rex in stratu dormiret. homici-
da ei. cubiculũ intrare conat. qd̄ rex sentiens de
stratu exiit. 7 spatã arapiẽs h̄ exbere nõ valẽs cũ
scabello se virilit̄ defendere cepit. S̄ ille cũ opti-
me eẽt armat. i regẽ inualuit 7 occidit. Accipiens
igit vnũersos thesauros palacij euz rosimũda
rauenã (vt d̄r) aufugit. S̄ cũ rosimũda q̄ndãz
iuuenẽ pulcherimum p̄fectũz. s̄rauenne vidisset
ipm in viz h̄re desiderans venenũ viro i calice p̄-
pinauit. Cui. amantudinẽ ille p̄sentiens iusz vxo-
rẽ vt residuũ bibat. Qd̄ cũ recusaret. ille euagina-
to gladio eã bibere coegit. 7 sic ãbo ibidẽ pierunt
Tãdẽ rex q̄dã lōgobardoz noie adolaoth ba-
ptizat. e. 7 fidẽ xp̄i suscepit. Sed theodolia lōgo-
bardoz regiã xpianissima 7 deuota apud modo-
nã pulcherimã oratoriũ p̄stituit. Ad quã regiam
gregori. libros d̄yalogoz trãsmisit. q̄ viz suũ no-
mie agisulphũ p̄mo ducẽ theaurmẽsiũ. h̄ postmo-
dũ longobardoz regẽ ad fidẽ p̄uertit. 7 cũ rōno
impio 7 ecclia cũ pacẽ h̄re fecit. Sicq̄ i festo sc̄o-
rũ geruasij 7 p̄ralij factã ē pax int̄ romãos 7 lon-
gobardos. 7 ideo gregorius i eodẽ festo cãtari in-
stituit i officio misse. Loq̄t dñs pacẽ zc. In mag-
nitudine q̄z sc̄i iohis baptiste p̄dictoz pax 7 p̄silio
ãpli. p̄firmata fuit. Theodolina x̄o in b. iohem

specialē deuotionem habebat. Cuius meritis gē-
tis siue puerione ascribens p̄dictū oratorū ap̄
modinā fabricauit. Cuiusq; gētis iobem patronū
7 defensorē eē cuidaz viro sancto reuelatum fuit.

Mortuo gregorio successit ei sauinianus 7 sa-
uiniano bonifacius tercius: bonifacio terciō bo-
nifacius quartus. Ad cuius p̄ces focas imp̄a-
rator donauit ecclesie xp̄i pantheon. circa annuz
domini sexingentesimūdecimū. Et ad p̄ces Bo-
nifacij quarti primus statuit sedem romanaz esse
caput omnium ecclesiarum: P̄ā ecclesia constanti-
nopolitana. se primam omnium ecclesiaz scribebat.

Huius bonifacij tpe mortuo foca 7 regnante
eraclio. circa annum dñi sexingentesimūdecimuz
machumeth pseudo p̄beta 7 mag^o agozenos si-
ue ysmahelitas. i. saracenos hoc modo decepit: si-
cut legit in quadā hystoria ip̄ius 7 in quadā cro-
nica. Clericus quidā valde famosus cū i romana
curia honorē quem cupiebat assequi nō potuissz
indignatus ad p̄tes vltimarinas p̄fugiens sua
simulatōe innumerabiles ad se attraxit. Inueni-
ensq; machumeth dixit ei. q̄ ip̄m illi p̄lo p̄ficere
vellet. Quinēs columbā grana 7 alia hmoi in au-
rib; machumeth ponebat. columba aut sup eius
humeros stans de aurib; ei^o cibum sibi sumebat.
Sicq; iam adeo assuefacta erat q̄ quicunq; ma-
chumeth videbat. p̄tinus sup humeros p̄liens
rostrū in ei^o aure ponebat. P̄dict^o igit vir p̄lm
p̄uocās dixit se illā sibi velle p̄ficere quē sp̄sct̄s
in specie colūbe monstraret. Statimq; columbā
secreto emisit: 7 illa sup humeros machumeth. q̄
cū alijs astabat euolās. rostrū in ei^o aure apposuit.
Qd̄ p̄ls vidēs. sp̄sct̄m eē credidit. qui sup eū
descenderet. ac in ei^o aure verba dei inferret. et sic
machumeth saracenos decepit. q̄ sibi adheren-
tes regnū perfidīs. ac orientalis imperij fines vs-
q; ad alexādriz inuaserūt. Hoc quidē vulgariē
dī. s̄ verius est qd̄ infer^o habet. Machumeth
igit p̄p̄ias leges p̄fingēs. ip̄as a sp̄sct̄o q̄ in spe-
cie colūbe q̄ sepe vidēte p̄lo sup eum volabat. se
recepisse mentiebat. in quib; quedā de vtroq; te-
stamento inseruit. Nam cū in p̄mēua etate merci-
monia exerceret. 7 apud egyptū 7 palestīnā cum
camelis p̄geret. cū xp̄ianis 7 iudeis sepe p̄uersa-
bat a qb; tam nouū q̄s vetus didicit testamentuz
Unde h̄m rituz iudeoz circūcidunt saraceni. car-
nes porcinas nō comedunt. Cui^o rōnem cum vel-
let machumeth assignare. dixit q̄ ex fimo cameli
porcus post diluuiū fuerit p̄creatus. Et ideo
tanq; immundus a mundo populo est vitandus
Cum xp̄ianis aut conueniunt. quia credūt vnu
solam deū omnipotentē oim creatorē. Asserunt
etiā p̄fendo p̄beta. vera quedā falsis imiscēs q̄
moyses fuit mag^o p̄beta. sed xp̄c maior 7 sum^o

p̄beta: natus et maria virgine virtute dei abs-
q; semine hoīs. At quoq; in suo alcorano. q̄ xp̄c
dñi adhuc puer esset. de limo terre volucres p̄cre-
auit. Sed venenū immiscuit. q̄ xp̄m nō vere pas-
sū nec vere resurrexisse dixit. sed aliū quendā hoī-
nem sibi similem huinsinodi egisse vel passum es-
se docuit. Quedam aut matrona nomine Ladi-
ga que p̄ceerat cuidam p̄uincie nomine Loro-
cania. videns homines iudeozum 7 saracenoꝝ
contubernio vallari. Extimabat in illo maiesta-
tem diuinam latere: et cum esset vidua ip̄m in ma-
ritum accepit. 7 sic machumeth totius illius p̄-
uincie obtinuit principatum. Ille aut suis p̄sti-
gijs non solum p̄dictam dominaz sed etiam iu-
deos et saracenos demum ad dō tementauit. vt se
messiam in lege promissuz publice fateretur. P̄
hoc vero Machumeth cepit frequenter cadere
in epileptica passione. Quod cadiga cernens p̄li-
mum tristabatur. eo q̄ impurissimo homini 7 ep̄i-
lenco nupsisset. quam ille placare desiderans. ta-
libus eam sermonibus demulcebat. dicens. Sa-
brielem archangelum frequenter mecum loquē-
tem contempro. et non ferens splendorem vult^o
eius in me. deficio 7 tabesco. quod sic esse mulier 7
ceteri crediderunt.

Alubi tamen legitur q̄ fuit quidā monachus
q̄ machumeth instruxit nomine sergius. q̄ in erro-
rem nestozij incidens. dum a monachis fuisset ex-
pulsus in arabiam venit: et machumeth ad h̄ sit
Licet alubi legat q̄ fuit archidiaconus in parti-
bus anthiochie regēs: et fuit (vt asserit iacobite)
q̄ circūcisionē p̄dicat xp̄m q̄ nō deū s̄ hominem
tū iustum 7 sc̄m de sp̄sct̄o cōceptū 7 de virgine
natum affirmant. que omnia saraceni affirmant
7 credunt. P̄dictus igit sergi^o machumeth de
nouo et veteri testamento (vt tradūt) plura edo-
cuit. Machumeth ei vtroq; pente orbatuz sub
patru sui cura puericie annos agebat. multo q̄
tpe cum vniuersa gente sua. arabum ydoloꝝ cul-
tui deservit que admodū i alcorano suo testat^o
deū sibi dixisse. Diphannus fuisti 7 suscepi te. in er-
rore idolatrie diu mansisti. 7 inde eduxi te. Pan-
peras 7 ego locupletavi te. Vniuersa ei gēs ara-
bū cum machumeth venerē. p̄ dea colebat. Et in
de ē q̄ adhuc sexta feria ap̄ d̄ saracēos i mag^o ve-
neratōe h̄: sicut apud iudeos sabbatū 7 ap̄ d̄ xp̄i
anos dies dñica colit. Machūeth igit p̄dicte ca-
diga vidue locupletat^o diuitijs. i. rātā. prupit mē-
tis audaciā. vt regnū arabū sibi vsurpare cogita-
ret. S; cū vidēt se p̄ violētā s̄ alleq; n̄ valere ma-
xime cū a p̄tribulib; suis qui eo maiores fuerant.
despiceret. p̄p̄as se fingere voluit. 7 q̄s n̄ potēat
sbingare p̄ potētā. saltē p̄ sc̄tātē attrahēt s̄ila-
tam. p̄dictiq; sergi^o vni valde prudētis p̄silij

adherbat. Ip̄z ei abscondite manē faciebat. 7 ab eo oīa req̄rebat. 7 p̄lo referebat. ac gabrielē archāgelū noiabat. 7 sic machumeth totius illi⁹ gētis p̄pham se silando obtinuit p̄ncipatū. oīsq; sibi sponte. v̄l timore gladij crediderit: 7 istud verius ē q̄ illud qd̄ dictū ē de colūba: 7 sic tenendum p̄dict⁹ igi⁹ sergi⁹ cū monach⁹ eēt. voluit vt saraceni monachali hītu vterent. s. cuculla sine caputio. 7 vt instar mōachoz multas 7 ordiātas genūlectōes facerent. 7 ordiate valde orarēt. 7 q̄a iudei x̄sus occidētē 7 xp̄iani x̄s orietē orabant. voluit vt sui x̄s meridie orarēt. Que oīa adhuc saraceni obseruāt. Multas atq; leges machūeth. p̄mulgauit. q̄s p̄dict⁹ sergi⁹ eū docuit. q̄z multas d̄ moſayca lege accepit. Sepe nāq; saraceni se lauant 7 marie cū orare dnt. Verēda sua man⁹ brachia. facie 7 os 7 oīa mēbra corpis abluūt vt mūdi⁹ orare possint. Orantes aut̄ vnum p̄fitent̄ deū q̄ nullū equalē v̄l siles hēat. Eiusdemq; machumeth p̄pham. In āno q̄z integz menses ieiunant. Ieiunātes aut̄ nocturno tpe comedūt. Diurno x̄o ieiunāt. ita vt ab ea hora diei q̄ nigz ab albo distinguere p̄nt. vsq; ad sol̄ occasū p̄medē v̄l bibē aut se vxoris p̄mixtiōe fedare nemo audeat. p̄ sol̄ occubitu vsq; ad sequētis diei crepusculū sp̄licz eis cibo 7 potu 7 p̄p̄is vxorib; vti. Infirmi aut̄ ad hoc nō obligant̄. Semel atq; p̄ singlos annos cā recognitiōis ad domū di q̄ ē mecha ire p̄ci p̄nt 7 ibi adorare eāq; incōsutilib; tegumētū circuire 7 lapides p̄ media femora. p̄ dyabulo lapidādo iactare. Quā domū dicūt adā p̄struxisse oībusq; filijs ei⁹. 7 abrahā 7 ysmabeli locū oīois fuisse. Demū machumeth sibi cūctisq; gentib; suis tradidisse affirmāt. Dēs carnes p̄ter porcinas sāguinē 7 morticinū p̄medē p̄nt. Quatuor legitimas vxores insil̄ hie eis licz. 7 quālib; vsq; tercio repudiare. 7 rurs⁹ recipere: ita tñ vt q̄temariū nūez nō trāscendat. Empticias x̄o atq; captinas q̄t volūt hie licitū ē: 7 eas vendē p̄nt cū velit: nisi eaz aliquā ip̄gnassent. Cōcedit̄ eis de p̄p̄ia p̄gnatōe hie vxores: vt sāguis p̄les accrescat. 7 forti⁹ int̄ eos amicitie vicim astringat. Circa possēsiōes repetēdas obseruāt. vt actor: testib; p̄bet. et reus iuramento se p̄probet inocētē. Cū adultera deprehensus cū ea p̄t lapidat. Cūq; alia atq; fornicatus octogita x̄berib; plectit̄. Machumeth tñ dixit sibi a dño anglo gabriēle nūciāte. fuisse p̄cessū. qd̄ ad alioz vxores accedere possz: vt viros x̄tutl. 7 p̄phas generaret. Quidā atq; seru⁹ ei⁹ cū pulchrā vxorē hret. 7 sibi ne cū dño suo loq̄ret̄ interdixissz. quadā die ip̄az cū eo loq̄ntē inuenit. 7 p̄tin⁹ eam a se reiecit. quā machumeth recipiēs int̄ alias suas mulieres p̄nūeravit. Amēs x̄o ex h̄ murmur ppli. caritā de celo sibi delatā p̄finxit. i. q̄ p̄tinebat

q̄ si aliq; vxorē repudiaret. e⁹ eēt vxor q̄ eā suscepiſsz: qd̄ saracēi vsq; hodie. p̄ lege obseruāt. Fur p̄ma 7 sc̄da vice x̄berib; plectit̄. tertia man⁹ ei p̄cidit: q̄ta pedis trūcatōe punit. a vino sp̄ abstinere iubent. Seruātib; h̄ 7 alia mandata p̄misit de⁹ (vt asserūt) paradisu. i. ortū deliciaz aq; p̄t fluentib; irrigatū: in q̄ sedes hēbūt p̄petuas. nec frigore aut estu aliquo affligent̄. Om̄ib; cibozum generib; vescēt. Quicq; appetierit corā eis statū inueniet: serici vestimētū oib; colorib; idnēt. 7 x̄gib; speciosissimis p̄iugent̄. In delitijs oib; accubant q̄b; āgli picernaz more cū vasis aureis 7 argētis deābulant. In aureis lac. i. argētis vini afferētes. 7 dicentes. comedite 7 bibite in leticia. Tna flumina. s. lactis. mell. 7 vini optimi aromatici eos hie diē machumeth in paradiso. 7 q̄ angelos pulcerimos sūt visuri. 7 adeo magnos q̄ ab vno oculo angli vsq; ad aliū sit spaciū vnus diei. Nō credētib; x̄o deo nec machūeth erit (vt asserūt) infernalis pena sine fine. Quibuscūq; autē p̄ctis q̄lib; obligat⁹ fuerit: si in die mortis deo et Machumeth crediderit. in die iudicij machumeth interueniēte (vt asserūt) salu⁹ erit. Hūc p̄fero p̄phas saraceni tenebris inuolūti. s. p̄ p̄phetic sup̄ oēs hūille affirmāt. 7 decē anglos sic facientes 7 eū custodiētes eū hūille p̄dicāt. Addunt q̄z q̄ añq; de⁹ celū 7 t̄rā creasset: nomē machumeth in p̄spectu dei astabat. 7 nisi ip̄e machumeth futurus fuisset. nec celū nec terrā nec padil⁹ fuisset. Mētiunt̄ q̄z de eo. q̄ luna ad eū accessit. quā ille ī sinu recipiēs. i. p̄tes duas diuisit. 7 iterū p̄iunxit. Venenū insup̄ sibi in carne agnina oblatū fuisse dicūt. Agn⁹ aut̄ ei locut⁹ ē dicēs. Laue ne me sumas. q̄a in me hēo venenū. Et tñ p̄ p̄les annos veneno sibi dato interijt. Sz iā nūc ad longobardoz hystoriā. p̄sequēdā st̄ll⁹ se x̄tat. Longobardi igi⁹ romano impio p̄limū molesti erāt. licz fidem xp̄i recepissent. p̄ h̄ atq; pipin⁹ p̄nceps maior regie dom⁹ francoz defūct⁹ ē. Cui successit karolus fil⁹ ei⁹. q̄ eutices appellabat. q̄ mltas victorias faciēs. reliq̄t duos filios eiusdē aule regie p̄nceps. s. karolum magnū 7 pipinū. Sed karol⁹ magnus relicta seli pompa cassinēsis monachus eff̄ effect⁹. Pipin⁹ atq; aulā regiā strēnue gubnabat. Sed cū childeric⁹ rex eēt inutil⁹ 7 r̄miss⁹: p̄suluit pipin⁹ zachariā papā. An ille dēret eē rex q̄ solo noie regio erat p̄tent⁹. Cui p̄p̄a m̄dit. Illū debere regē vocari. q̄ bñ rēpublicā gerēt. Qua m̄sio ne frāci aiati. childericū ī mōasterio recluserunt 7 pipinū regē creauerūt. circa ānū dñi. dccxl. Verū cū haystulph⁹ rex longobardoz ecciaz romanā suis possēsiōib; 7 dño spoliasset: stephanus p̄p̄a. q̄ zacharie successerat ad pipinū regē francie p̄ longobardos auxiliū petitur⁹ accessit. p̄ di-

pin^o aut copiosum exercitū congregās in italiā vēit
 z haystulphū regem obsedit. A q̄ quadragita ob
 fides accepit vt ecclesie romāe oīa p̄dia que abstu
 lerat: redderet. z ip̄am āplius nō inq̄taret. Sed
 recedēte pipino haystulphus totū q̄d p̄miserat
 iratū fecit. q̄ tñ p̄ modicū dū venatū p̄geret: subi
 to expiravit: z desident^o eidē successit. **¶** Per idē
 tps dū theodoric^o rex gotthoz in suū impatoris
 italiā regeret. z arnana heresi de p̄uat^o eēt z boeti
 us p̄hs p̄olaris patriā cū summacho p̄ritio cui^o
 gener erat: rēpublicā illustraret. z autoritatē ro
 mam senat^o p̄tra theodoricū defensaret. idē theo
 doric^o boetiū papie in exiliū trusit vbi libz de p̄lo
 latōe p̄posuit: z tandē eū extirxit. **¶** Vxor: helpes
 nomie hymnū ap̄loz petri z pauli q̄ sic incipit. fe
 lic p̄ oēs festū mundi cardines: edidisse fert. **¶** Epi
 taphius q̄s suū ip̄a p̄posuit versice: ita dicens.
 Helpes dicta sui titule regiōis alumna. Quā p
 cula p̄na pingit egit amor. **¶** Portū sacrisiā nūc
 p̄gnna q̄esco. **¶** Judicis eterni testificata thronus
 theodoric^o aut sbito defunct^o a q̄dā sc̄to here
 mita visus ē: a iohē papa z summacho q̄s ip̄e occi
 derat nud^o z discalciatus in ollā vulcani demergi
 sic ait gre. in dialogo. Circa annū dñi sexingē
 tesimū. lxxvij. Beda venerabilis p̄sbit^o z mona
 chus i angliā claruit. q̄ licz i sc̄toz cathalogo cō
 putet. tñ ab ecclesia nō sc̄ts sed venerabilis appel
 lat^o: z b̄ duplici de cā. **¶** Dūa est. qz cū p̄ nimia lene
 ctute ei^o oculi caligassent. hēbat (vt aūt) q̄ndam
 ductorē a q̄ p̄ vallis z castella se duci faciebat. et
 vbiqz verbū dñi p̄dicabat. Quada3 vice du3 p̄
 q̄ndā vallem magnis lapidibz plenā trāsiret: ei^o
 discip̄ls desidiōis cā eidē dixit. qz ibi eēt magnus
 p̄plus p̄gregat^o. q̄ ei^o p̄dicatōz silēnē z amide ex
 p̄ctaret. Tūc ille feruent^o p̄dicare incipiēs. cū in
 fine p̄ oīa seclā sc̄loz p̄clusisset. mor (vt aūt) al
 ta voce lapides clamauerūt. amē venerabilis p̄.
 Quia igit^o venerabile eū miraculose lapides vo
 cauerūt: iō venerabilis p̄ appellat^o. **¶** Al (vt alij as
 serūt) ei agli r̄idēst. Bñ venerabil^o p̄ dixisti. Se
 cūda cā est. qz p̄ ei^o morte q̄dā clerie sibi deuot^o
 q̄ndā versū edere cupiebat. que in e^o tumlo face
 re sculpi volebat: ita incipiēs. **¶** Hac sūt i fossa (vo
 lens x̄sū talit^o terminare) bede sc̄ti ossa. s̄ qz talē fi
 nē x̄sus p̄gruitas nō patiebat: z sedula mēte re
 uolueret: nec p̄gruū finē videret. dñi q̄dam nocte
 ml̄tū sup̄ s̄ cogitās: mane ad tumulum p̄perasset
 maibz anglicis x̄sū talit^o sculptū reppit z finituz.
¶ Hac sūt i fossa bede venerabil^o ossa. **¶** Et^o corp^o cū
 deuotōe p̄grua colit^o ap̄d ianuā. **¶** Per idē tps. scz
 circa annū dñi septingētesimū cathord^o rex frisonū
 cū baptizari dēret: iā vnū pedē i lauacro intinxit
 set: altez retrahēs iterrogauit. vbi nā p̄les maio
 rū suoz eēt i inferno an i paradiso. **¶** Et audiēs p̄les

esse i inferno intinctū pedē retrahēs: sc̄tius est in
 q̄t p̄les q̄s pauiores seq̄: z ita iudicat^o a demōe
 p̄mittēte qz tertia die ab hinc incorpabilia bona
 sibi daret: ip̄e q̄ta die s̄bita z eterna morte perijt
¶ In cāpania italiē fru mētū z ordeū z legumia
 instar pluuie de celo cecidisse refert. **¶** Per idēz
 tps. s̄. circa annū dñi septingētesimū quadragesi
 mū. cū corp^o facti b̄ndicti de mōte castino ad mo
 nasteriū floriacēse. z corpus sc̄te scolastice foroz
 e^o ap̄d ceromanas fuisset trāslatū karol^o mōach^o
 castinēsis corp^o sc̄ti b̄ndicti ad castrū castinū tñs
 ferre volebat: sed miracul^o a deo oñsis z francis re
 sistētibz prohibuit^o fuit. **¶** Eo tpe circa annū dñi
 septingētesimū quadragesimū terzetim^o magn^o
 fact^o est. qz v̄bes quedā sunt subuerse. alie a mon
 tanis ad s̄biecta campēstria cū muris z habitato
 ribz suis integre z salue vltra sex miliaria trāsini
 granūt. (vt dicit^o) Corpus sc̄te petronelle petri
 apli filie transfert^o. i cui^o sepulchro marmoreo ip̄i
 us **¶** Petri manu scriptum legebat. Auree petro
 nelle dilectissime filie: s̄ ait sigbert^o. **¶** Eo tpe
 tyrij armenā infestāt. in quoz patria cū olim pe
 silentia fuisset. suasu xp̄ianoz i modū crucis sua
 capita totunderūt. z qz p̄ hoc signū salus reddi
 ta ē. hūc tondēdi retinuerūt ritū. **¶** Pipino tan
 tē post multos triumphos defuncto: karol^o ma
 gnuus eius fili^o eidē in regnū successit cuius tpe in
 romana sede adriau^o pontifex p̄sidebat. Qui ad
 karolū magnū legatos misit. postulās ab eo auxi
 liū contra desideriiū regem longobardoz. q̄ moze
 p̄is sui haystulphi ecclias plimum infestabat.
 Cui karolus obediēs magno p̄gregato exercitu
 p̄ montē zenisū italiā intravit. z p̄p̄ciā ciuitatē re
 giā potentē obsedit: z ibi desideriiū capiēs cū vxo
 re. filijs z principibz: ad gallias i exiliū misit: z om
 nia iura ecclesie. q̄ longobardi abstulerāt sibi i s̄ti
 tuit. Erāt tūc in exercitu karoli amicus et amelius
 strenuissimū milites xp̄i. qz miri actus legunt. q̄
 apud mortanaz vbi longobardos karolus sup̄a
 mit. ceciderunt. Et hic terminatum est regnum lō
 gobardoz. nam deinceps illum regem habebāt
 quem cesares sibi dabant. **¶** Prohiscēte karo
 lo romā: papa sinodū centū q̄nquagitatū ep̄oz
 p̄gregauit. In qua sinodo papa ius eligēdi pon
 tificē romanū z ordinandi aplicā sedez karolo de
 dit. Archiepos qz z ep̄os p̄ singulas p̄uincias
 an̄ p̄secratōez. ab ip̄o infesturam accipe diffini
 uit. filij qz ei^o romē i r̄ges vngunt. s̄. pipin^o sup̄ ita
 liā. ludouic^o sup̄ aquitaniā. Alchun^o m̄gr karoli
 tūc flozebat. **¶** Pipin^o karoli fili^o de piuratōe p̄ p̄tē
 puictus. in monachū tonsurat^o. Circa annum
 dñi septingētesimū. lxxx. tēpe. s̄. belene impatri
 cis. z filij sui nomine constantini. homo quidam
 in longis muris tracie fodiens inuenit arcam la

pideā quā cū expurgassz 7 rlenassz. vi 7 iacētē ibi
rppit 7 lras talit 7 tūc. Xpc nascet ex maria 7
gic 7 credo i eū. Sb pstatino 7 helene ipantibz o
solitez me videb. Defūcto adriāo. leo i rōnaz
sedē sblimat 7 ē. vir p oia reuerēd. L. Blimatōes
ppiq adriāi egreferētes. cū letaias maiores agēt
7 eū ppo pcatato ei oculos eruerit: 7 lignā pcederūt
s 7 miraclose lignā sibi 7 visū rstituit. q duz ad
karolū pfugissz: ipe eū i sede sua collocauit: 7 reos
puniuit. Romā igit suadēte pp āno dñi septigē
tesimo. lxxxij. rlicto ipio pstatinopolitāo. vno ois
psensu ipatorias laudes karolo acclamāt: eū qz p
manū leōis ipatore coronāt cesarē: 7 augustū ap
pellāt. P. pstatinū ei magnū: ipial sedes apd cō
stātinopoli hēbat. p eo q pdict. pstatin rōnā se
7 vicarijs bti petri rliqz 7 apd pdictā vrbe sedē
sibi ordiauit. Verūtū ppe dignitatē ipatores rō
ni nūcupati sūt. vsqz ad illud tps q rōnū ipū ad
rges frācorz trāslatū ē. Postea ho illi grecoz si
ne pstatinopolitāi: illi ho rōnoz ipatores voca
ti sūt. Hoc at d rāto ipatore valde mirabile fuit
q nullā filiaz suaz qdū vixit voluit p iugio co
pulari. Dicebat ei se eaz ptubnio n posse carere
Et vt alchuin. ci magr d eo scribit lz als felix eēt.
i h adūse fortie maligntatē expt. e. sat. declarans
qd sup h dice vellet. qd tū ita ipator dissilauit ac
li d co nlla suspitō hiet: qnis d h mlr. hmo fiet.
Un 7 qcuqz ibat: sp eas secū ducebat. H. karol
i tpe officii ābrofianū maxie dimissū ē: 7 gregori
anū maxie diuulgatū ipiali autoritate ad h pli
mū adiuuātē. Ambrosi. nāqz (vt testat aug. in li.
p fessionū) cū a instia ipatrice arriana pfidia de
uata psecutōz patēt 7 int ecciaz cū plebe catholi
ca iudicis vrgēt illituit hymnos 7 psalmos hz mo
rē orietaliū decātari. ne ppls meroris tedio ptabe
scēt qd p oēs fuit postmodū eccias deriuatū. Ne
m gre. postmodū supuēies pla mutauit. addidit.
7 terrūcauit. Scti ei ptes n stati oia ad decorē of
ficij ptinētia vidē potuerit. s diuisi diuisa ordiane
rūt. Nā 7 misse iceptō tres varietates hūit. Oli ei
a lectiōe ichoabat sic adhuc in sabbato scō fit.
P. modū celestin. ppa psalmos ad itroitū misse
cātari istituit. Bre. ho itroitū misse cū cātu ordia
uit. 7 vnū hūi d illo psalmo q tot. cātabat: rstinu
it psalmos oli cca arā i modū corōe circūstātes cō
cordit cōcinebat: 7 inde chor. d. s. stanian. 7 the
odor. q alēnati cātes istituerit ab ignatō h habē
tes. q sup h dimit. fuit edoct. hiero. psalmos. epi
stolas. euāgelia. 7 ex magr pte officia diurna 7 no
cturna pter cātu ordiauit. Ambro si. galafius et
gre. oioes 7 cāt. addiderāt. 7 cū lectōibz 7 cū euā
gelijs coaptauerunt. Gradualia. tract. 7 alla
ābrofi. gelasi. 7 gre. 7 missaz cātare instituerunt.
Hilan. addidit ad glia in excelsis. laudam. te z

terā q sequit. Roher. abbas scēi galli scōn
tias p neumis ipi. alla pm. pposuit: s nicola. pa
pa ad missas eas cātari pcessit. Bermā. p. t. beu
thoic. fec. Rex oipotēs. Scti spūs alit nob gra
7 aue maria 7 ātiphonā: alma r dēptois mī. 7 sy
mō barnōa. O gliosū lumē 7 h dies. 7 pfa alia. pe
tr. ho d. ppostella ep. fec. Salue r gia. Sigbt. tū
dic. q robr. rex frācorz fec. seqntiā. Scti spūs al
sit zc. karol. (vt rferit r pin. archieps) erat corpe
dcor. s visu ser. Statura ei. pedū octo 7 facies
ei. palmū 7 dimidiū i lōgitudie possidebat. Bar
ba ho palmū vnū. Frōs erat vnū. pedis. Militē
sup equū armatū sedētē a r tice sil cū eq vno icu
cū spata scidebat. Quatuor ferat as eqz sil faci
le maibz extēdebat. Militē armatū rctm stātē su
p manū suā a tēra vsqz ad caput suū sola maū ve
locit elēuabat. leporē itegz aut duas gallias vl ā
serē edebat. Modicū vinū 7 liphatū bibebat. tā
pe. i bibēdo erat q sp i cēararo vl nūqz pl. qz ter
bibē solebat. Leobia mlra pstruxit ac laudabilē
vitā finuit: 7 i sine rex suaz xpm hēdē fec. Cui in
ipū successit ludonic. e. fili. vir clemētissim. cir
ca ānū dñi octigētesimū qndecimū. L. tpe epi et
clici cōgla auro texta 7 ex qstas vestes 7 alia orna
mētā seclaria depoluerit. Theodolph. aureli
anē ep. s falio apd ipatorē accusat. ab eodē est
custodie ādeganis mācipat. Cū at (vt i qdā cro
nica h) i die palmar. pcessio in domū i q custo
diebat trāfiret ille apā fenestra scōqz silētō pul
cherios illos vers. a se editos. s. glia laus 7 honoz
tibi sit rex xpe zc. pntē ipatore cātavit. q itātū ipa
tori placuerit q ipm a vicul mox absoluit: 7 i sua
sede rstituit. Legati michael ipatoris pstatino
politari int cēta mūera detulerit ludonico filio ka
roli magni libros dionisi. de ecciastica hierarch
ia de greco i latinū trāslatos. q cū gaudio sūt rece
pti. 7. xix. infirmi i ipa nocte in eccia eius curati.
Dortuo ludonico lotharius ipū tenuit. Cui
fres ei. s. karolus 7 ludonic. bellū indicētes. tāta
vtriqz facta est strages. vt nulla etas meminerit
tantā aliqñ fuisse i regno frācorz. Tādē pacto ini
to karolus regnat i frācia ludonic. in germania.
lothar. in italia. 7 pte frācie q ab ipō lotharigia
dicta ē. q postmodū ludonico e. filio ipū drelm
qns hitū mōachalē accepit. H. tpe (vt i alia q
dā croica d) erat ppa sergi. natione rōn. q p os
porci dict. ē s mutato noie vocat. ē sergi. Ab il
lo tpe ordinatū ē vt oēs pape nomia mutēt. tū qz
dñs bis qz in aplatū elegit. nomē mutauit. Luz
qz sic mutāt i noie sic i vite pfectiōe. tū ne ille qui
ad decoz officii eligat. aliq noie indecoro turpet.
H. ludonici tpe. anno dñi octigētesimo qn
qgesimo sexto (vt i cronica qdā h) i prochia ma
guntina) malign. spūs pietes domoz q i malleis

pulsado 7 maifeste loqndo 7 discordias seminā-
do. adeo hoies ifestabat. vt q̄cūq; in flet 7 stati il-
la tom' exurebat. Presbiteris at letaias agētib;
7 aquā bndictā spargētib; inimic' lapides iacta-
bat 7 mltos cruciabat. Tādē aliqñ p̄q̄scēs p̄fel-
sus ē se qñ aq; sp̄gebat s̄b cappa t̄lis sacerdoti q̄si
fāiliaris sui latuisse. accusās eū q; cū filia. p̄curato-
ris i p̄ctm laps' fuerit. Per idē t̄ps locuste in-
mīcrabiles i gallijs appuēt: senas hñtes alas. sex
pedes. duos dentes lapidib; duriores vt castro-
rū acies turmati volātes. sp̄aciū diurni itiner' q̄-
tuor: aut qñq; milib; extēdētēs. oia virida i herb'
7 arborib; vastātes. q; vsq; ad mare britanicū pue-
niētēs tādē flatu v̄toz i p̄fido maris demerse s̄t
s̄ctu oceai ad litt' reiecte ex p̄tredie sua aerez
corrupeit. vñ mortalitas maria 7 fames pualida
ē secuta vt fere terciē ps hoim itenret. Deiq;
p̄m' otto ip̄auit. s̄ano dñi nōgētē simotricesimo-
octauo. Dñi at i paschali solēnitatē dicit' otto p̄i-
cipib; p̄uiniū p̄p̄asset anq; federēt. cuiusdā p̄ci-
pis fili' more pueruli ferclm d' mēsa accepit quez
dapifer fuste p̄strauit. Qd cernēs pedagog' pu-
er: ip̄m dapifer' xior pemit. quē cū sū audiētia ce-
sar p̄dēnaē vellet ille cesarē ad trā deiecit 7 suffo-
caē cepit. Qui cū d' ei' maib; vix erūt' fuisset: ip̄z
refuani iussit se culpabilē clamās q; festo nō detu-
lit. An ip̄m libe abire p̄misit. Ottoni p̄ succes-
sit otto sc̄ds. h' dñi italici pacē sepi' violarent: ro-
mā v̄it: 7 oib; p̄cerib; maḡtib; 7 p̄ōtificib; apud
ḡdū ecclē p̄uiniū grāde fec. q̄b; epulātib; latent
oēs cigi fec armat'. Deide d' violata pace q; imo-
niā monēs: iubet i sc̄ptis culpabiles r̄carari. q̄s sta-
tīm ibidē d' collarī fec. alios x̄o epulari satagebat
Huc successit otto t̄ca' circa anū dñi nongēte
simioctogesimoq̄tū. Iste p̄gnōiabat mirabilia
mūdi. h' (vt i q̄dā cronica d') q̄ndā vxorē hñit q;
cuidā comitē se p̄stitūe voluit. h' cū ille nollet tātū
facin' p̄petre. illa idignata p̄dictū comitē apud
ip̄atorē adeo ifamauit. q; eū ip̄ator sine audiētia
decollari fec. Qui anq; decollaret rogauit vxorē
suā vt iudicō cādētis ferri p̄ mortē eū p̄probet i-
nocētē. Adest dies i q; cesar pupill' 7 viduis se as-
ferit iudiciū factuz. affuit 7 vidua mariti caput se
cū suis portās i vlnis. Tūc q̄siuit ab impatore q;
morte dign' eēt q; iniuste aliquē occidisset. Qui
cū puatōe capiti dignū eū asserēt. illa itulit dices.
Tu es ille vir q; maritū meū ad suggestiōz vxoris
tue inocēt' occidi mādasti: 7 vt me v̄z dicē p̄pro-
bes h' cādēt' ferri iudicō p̄probabo. Qd cesar vi-
dēs obstupuit: 7 i māu seie puniēdū se dedit. Inē
uētū tñ p̄ōtificum 7 p̄cez iducias. x. diez. deide.
v̄z. t̄rcō. vij. q̄rto. vij. a vidua accepit. Lē ip̄ator
cā examiata x̄itate cognita: vxorē viāā p̄crema-
uit: 7 p̄ redēptōe sui. iij. castra vidue d̄dit. q; casē

sūt i ep̄atu lymēsi 7 vocāt ab idntijs diez. x. viij
vij. vij. P̄ hūc. b. heinic' q; fuit dux banarie an-
no dñi. M. ij. ip̄m sūpsit. q; stephāo regi vngarie
ad huc gēnli sorore suā noie geysilā i vxorē dedit
7 tā ip̄z r̄gē q; totā e' gētē ad fidē xp̄i p̄stitit. Qui
stephan' tātē religiōis fuit vt mltoz mirac' oruz
gl'ia de' ip̄m illustrē reddidit. Hic heinic' 7 vxor
ei' kunegūdis x̄gines p̄māserit. 7 cebez vitā du-
cētēs i pace q̄uerit. Huc successit cōrad' q̄dam
dux frācoz q; neptē sc̄ti beinici duxit vxorē. H'
tpe visa ē i celo trabs ignea mire magnitudis sup
solē iā ad occasū x̄gētē curiē 7 ad trā cadē. Hic
q̄sdā ep̄os d' italia i vicl'a p̄iecit. 7 q; mediolanēb;
archieps d' vicl'is fugit: s̄burbia mediolāi icēdit.
Die x̄o p̄thecoltes cū ip̄ator i pua ecclā sec' v̄z
bē corōaret. ad missā tāgraua tonitrua fulgura-
q; fuerit. vt aliq; mēte exciderēt aliq; sp̄m exalarēt
Bruno x̄o eps q; missā cārabat. 7 secretari' ip̄a-
tor' cū alijs dixerit int' se missaz solēnia vidisse s̄a-
ctū ambrosiū ip̄ator' p̄minātē. H' cōrad' tpe. s.
āno dñi. M. xxv. comes leopold' (vt i q̄dā croni-
ca d') i rā regis metuēs cū vxore sua i siluā fugiēs
i q̄dā tugurio latitabat. i q; silua dū cesar venaret
nocte supueniētē i eodē tugurio ip̄m optuit ho-
spitari. Cui hospita p̄gnās. vicinaq; ptur: decen-
ter vt potuit strauit. 7 necessaria mīstrauit. Eadē
nocte mulier filiū pepit 7 vocē terciō ad se veniē-
tē cesar audiuit. Cōrade h' puer mō. p̄genit' ge-
ner tu' erit. Māe ille surgēs duos armigeros si-
bi secretarios ad se vocauit dices. Ite 7 puerulū
illū de maib; m̄ris violent' auferte: 7 ip̄m p̄ medi-
um scindētes cor' ei' mibi portate. Conati illi cū-
tes d' gremio m̄ris puez rapuerit. quē vidētēs ele-
gātissime forme mia p̄moti i p̄m sup' q̄ndā arbo-
rē ne a feris deuoraret reposuerit: leporē scinden-
tes cor' e' cesari detulerit. Eodē die dū q̄dā dux i-
d' insiret 7 puez vagiētē audiret: eū ad se duci fe-
cit. 7 dū filiū nō h̄iet vxorū attulit 7 nutriti eū faci-
ens a se de vxore sua geitū eē fixit 7 bein. vocauit
Lū igit' iā creuissz erat corpe pulch:im'. ore faci-
d' 7 oib; grōs'. Quē cesar tādēcoz 7 prudētem
uidēs a p̄e ip̄z petijt 7 i curia sua manē fec. Sed
cū vidēt puez oib; grōsū 7 ab oib; p̄mdari dubi-
tare cepit: ne p̄ se regiet 7 ne iste sit ille quē occidi
mādauerat. Volēs igit' eē secur' l̄ras maib; suis
sc̄ptas p̄ eū vxorū dingit i hūc modū. Inq̄ntā est
cara tibi vita tua mox vt l̄ras istas recepis: puez
hūc necabis. Dū igit' p̄gēs i quadā ecclā hospi-
tatus fuisset. 7 fessus sup' bancuz quiesceret. 7 bur-
sā in q; erant littere dependere: sacerdos curiosi-
tate duct' bursam aperuit. 7 litteras sigillo regis
munitas vidēs ip̄as saluo sigillo aperuit: 7 legēs
sc̄l' abhorruit. 7 radens subtiliter quod diceba-
tur istum necabis: scripsit filiam nr̄am isti in vxorē